

Riigi Teataja

Ilmub tarvidust mööda.

Toimetus ja talitus:

Riigi trükikojas, Niine tän. 11.
Kontor on avatud kella 8—2.
Sealsamas lehe tellimiste vastu-
võtmine. Kõnetraat: toimetus 445,
kontor 232.

Tellimiste hind:

12 kuu peale	1200 mk.
6 „ „	600 „
Üksik nr. kuni 32 lhk. .	10 „
„ „ „ 48 „ .	20 „
jne.	

Kuulutuste ja teadaannete hind:

Kohtukuulutused, suuruse peale
vaatamata — 100 marka; kaotatud
isikutunnistuste kuulutused —
50 marka; muud kuulutused iga
mm-rida 8 marka.

Nr. 48.

Kolmapäeval, 18. mail 1927 a.

Nr. 48.

I.

Sisu: Nr. 42. Rahaseadus.

Nr. 43. Riigikassatähtede ja vahetustähtede emissiooni lõpetamise seadus.

Nr. 44. Eesti Panga põhikirja.

II.

Maareformi teostamise määruse § 95¹ täiendamise määrus.

Korraldus avalikkude tööstuskoolide puu- ja metalliosakonna lõpetamise ja tööoskuse ning teadmiste ja võimiste katsumise kohta.

Määrus õppetöö vaheaegade kohta avalikkude tööstuskoolide puu- ja metalliosakonnas.

Keila alevimaksud ja nende tasumise tähtajad 1927 a.

III.

Nimetused.

Teadaanne Eesti ja Läti vahel tolliuniooni teostamise lepingu jõusseastumisest.

Teadaanne Viljandi linna ja Viljandimaa valdade marutaudikahtlaseks tunnistamisest.

I.

Nr. 42. Riigikogu poolt 3. mail 1927. a.
vastuvõetud

Rahaseadus.

§ 1. Eesti rahaüksus on kroon, mille väärtus võrdub ¹⁰⁰/₂₄₈ grammi puhaskulla väärtusele. Kroon jaguneb 100 sendiks. Seni liikveloleva marga väärtus võrdub ühele käesoleva seadusega maksmapandavale sendile.

§ 2. Seaduslikuks maksuvahendiks igas summas on Eesti Panga poolt väljaantavad tähed.

§ 3. Krooni kindlustamiseks käesoleva seaduse § 1. ettenähtud väärtuses on Eesti Pank kohustatud oma tähti välisraha vastu nõudmisel ümber vahetama panga põhikirja § 3. ettenähtud korras.

§ 4. Riigikassal on õigus lüüa ja liikvele lasta vahetusraha käesolevas seaduses ettenähtud korras ja ulatuses.

Vahetusraha lüüakse hõbedast, vasest, niklist või teistest metallidest või nende segudest. Vahetusrahad on kahekroonilised, ühekroonilised, viiekümnesendilised, kahekümneviiesendilised, kümnesendilised, viiesendilised, kolmesendilised ja ühesendilised.

§ 5. Kõigi vahetusrahade koosseade, raskeuse, mõõdud ning välise kuju määrab Vabariigi Valitsus rahaministri ettepanekul. Kahe- ja ühekroonilised vahetusrahad peavad sisaldama vähemalt viissada tuhandikku hõbedat. Rahade kirjeldus avaldatakse „Riigi Teatajas“.

§ 6. Kuni kahe- ja ühekroonilist ning viiekümne- ja kahekümneviiesendilist vahetusraha ei ole loodud tarvilikul määral, võib riigikassa välja lasta paberist vahetusraha samades nimiväärtustes, silmas pidades, et liikvelolevast metall- ja käesolevas paragrahvis tähendatud paberist vahetusraha kogusumma ei tohi ületada käesoleva seaduse § 7-das tähen-

datud määra, ja et mõlema liigi vahetusraha liikvelelaskmine sünniks sama paragrahvi tingimustel.

Paberist vahetusraha tuleb liikvelt ära korjata, niipea kui löödud metallraha vastavates nimiväärtustes tarvilikul määral.

§ 7. Kahe- ja ühekroonilist vahetusraha ei tohi riigikassa rohkem liikvele lasta kui kuus krooni elaniku kohta viimase rahvalugemise andmetel. Vähema nimiväärtusega vahetusraha ei tohi rohkem liikvele lasta kui kolm krooni elaniku kohta.

Riigikassa laseb liikvele uut metall- (§ 4) ja paberist (§ 6) vahetusraha ainult Eesti Panga nõudmisel ja tema kaudu ning on kohustatud Eesti Pangalt tagasi võtma mõlemat liiki vahetusraha igas summas.

§ 8. Kahe- ja ühekrooniliste hõbevahetusraha juures võib proovi kõrvalekaldumine olla kõige rohkem kümme tuhandikku puhashõbedat ja kaalus mitte üle seitsme tuhandiku.

Vähemate vahetusraha kaalu ja koosseade lubatud kõrvalekaldumised määrab Vabariigi Valitsus rahaministri ettepanekul.

§ 9. Metallvahetusraha (§ 4) ei võta Eesti Pank ja selle osakonnad vastu seadusliku maksuvahendina, kui selle väärtuse numbrid on ära kustunud ja võimatu on kindlaks teha selle löömise aega. Üldlääbikäimises kaob kohustus vastu võtta vahetusraha, kui selle väärtuse numbrid on ebaselged. Paberist vahetusraha (§ 6) kohta annab sellekohased määrused rahaminister.

§ 10. Vahetusraha liikvelt kõrvaldamise korral peab rahaministri poolt määratud ümbervahetamise tähtaeg olema vähemalt üks aasta. Selle aja jooksul peavad ümbervahetamist toimetama kõik Eesti Panga kassad. Ühe aasta jooksul pärast ümbervahetuse tähtaja lõppu võetakse liikvelt kõrvaldatud raha vastu Eesti Panga peakassas. Peale selle kaotab liikvelt kõrvaldatud raha täielikult maksuvuse ja seda ei võeta vastu ei maksmiseks ega vahetamiseks.

§ 11. Metallvahetusraha, mis rikutud viilimise, kaapimise, keemilisel või muul teel, kaotab omaduse olla seaduslikuks maksuvahendiks. Eesti Pank maksab selle eest täishinna, kui raha ei ole kaotanud oma kaalust üle 5% ja ei ole tõestatud, et rahavahetaja seda ise pahatahtlikult rikkunud.

§ 12. Kahe- ja ühekroonilist vahetusraha on eraisikud ja ametiasutused kohustatud vastu võtma kuni viiekümne kroonini, viiekümne- ja kahekümneviiesendilist vahetusraha kuni kümne kroonini ja väheanimetuslikku vahetusraha kuni kahe kroonini.

Eesti Pank ja tema osakonnad on kohustatud vastu võtma igasugust käesolevas seaduses nimetatud raha igas summas, välja arvatud käesoleva seaduse §§ 9. ja 11. ettenähtud juhtumised.

§ 13. Raha, mis üldlääbikäimises on kaotanud seadusliku maksujõu (§§ 9 ja 11), Eesti Pangast enam liikvele ei lasta. Riigikassa on kohustatud seda panga nõudmisel uue vastu vahetama.

§ 14. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotatakse seni liikvelolnud marga alljaotus pennidesse. Kohustused üldsummas alla ühe marga arvatakse üheks sendiks, kuna kohustustes üldsummaga üle ühe marga ei tule tasumisele summad kuni 50 pennini, ja summad üle 50 penni arvatakse üheks sendiks, välja arvatud riigikassatähtede ja vahetustähtede emissiooni lõpetamise seaduse § 3. ettenähtud erand.

§ 15. Kinnistusraamatutes senistes markades või kuldkroonides ingrosseeritud hüpooteegid loetakse maksvaks käesoleva seadusega maksmapandud kroonides (§ 1), kusjuures üks kroon arvatakse võrdseks senisele sajale margale ehk ühele kuldkroonile.

§ 16. Käesolev seadus hakkab maksma ühel ajal Riigikogu poolt 1927. a. vastuvõetud Eesti Panga põhikirja maksmahakkamisega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees K. Einbund.

Abisekretär O. Liigand.

Nr. 43. Riigikogu poolt 3. mail 1927. a. vastuvõetud

Riigikassatähtede ja vahetustähtede emissiooni lõpetamise seadus.

§ 1. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega lõpetatakse riigikassatähtede ja vahetustähtede emissioon, peale käesoleva seaduse § 2. ettenähtud erandi. Liikvelelastud viiesaja- ja tuhandemargalised riigikassatähed antakse üle Eesti Pangale ja arvatakse ühesuguseks panga oma tähtedega (Rahaseaduse § 2.). Eesti Panga poolt kokkuleppel rahaministriga määratud tähtaja jooksul korjab Eesti Pank need tähed liikvelt ära, vahetades need ümber oma tähtedega vastu.

§ 2. Sajamargalised riigikassatähed ja kahekümneviiemargalised vahetustähed, samuti metallvahetusraha markades, jäävad ajutiselt liikvele riigikassa arvel vahetusrahana Rahaseaduse § 7. ettenähtud tingimustel, kuni riigikassa välja laseb nende asemele vastavad metall- või paberist vahetusrahad (Rahaseaduse §§ 4 ja 6).

§ 3. Sajamargalised Eesti Panga tähed, samuti viie-, kolme- ja ühemargalised ning viiekümne-, kahekümne-, kümne- ja viiepennilised riigikassatähed ja künnemargalised vahetustähed korjatakse vastavalt Eesti Panga ja riigikassa poolt liikvelt ära kahe aasta jooksul, arvates käesoleva seaduse maksamahakkamisest — Rahaseaduse § 10. ja Eesti Panga põhikirjas ettenähtud korras.

Vahetusrahade eest pennides tasub riigikassa ainult sel juhtumisel, kui esitatud summa väärtus on üks mark või rohkem.

§ 4. Riigikassatähtede ülevõtmisest tekkiv Eesti Panga nõudmine riigikassa vastu kustutatakse järgmiselt:

1) 5 miljonit krooni tasutakse riigikassa poolt Eesti Pangale kullas, ja

2) ülejääv osa arvatakse maha Eesti Panga võlast riigikassale.

§ 5. Käesolev seadus hakkab maksma ühel ajal Riigikogu poolt 1927. aastal vastuvõetud Eesti Panga põhikirja maksamahakkamisega.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees K. Einbund.

Abisekretär O. Liigand.

Nr. 44. Riigikogu poolt 3. mail 1927. a. vastuvõetud seadus

Eesti Panga põhikiri.

Ajutise valitsuse poolt 24. veebruaril 1919. aastal kinnitatud „Eesti Panga“ põhikiri („R. T.“ nr. 28/29 — 1919. a.) ja Vabariigi Valitsuse poolt 4. aprillil 1921. aastal ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal vastuvõetud seadus Eesti Panga põhikirja muutmise kohta („R. T.“ nr. 25 — 1921. a.) muudetakse ja pannakse maksma järgmiselt:

I. Panga iseloom ja ülesanded.

§ 1. Eesti Pank on emissiooni keskpank, millele antakse ainuõigus Eesti vabariigis pangatähti valmistada ja neid välja anda 25 aasta jooksul pärast käesoleva põhikirja maksamahakkamist.

Selle aja jooksul riik ise oma kassatähti välja ei anna, vanu kassatähti liikvele ei lase, mingisugust teist paberraha peale Riigikogu poolt 1927. a. vastuvõetud riigikassatähtede ja vahetustähtede emissiooni lõpetamise seaduse § 2. ettenähtud erandi, ega metallraha välja ei lase, peale vahetusraha, nimiväärtustes mitte üle 2 krooni ja neidki ainult 1927. a. vastuvõetud rahaseaduses ettenähtud viisil.

Vähemalt kolm aastat enne emissiooniõiguse lõppu võib pank paluda emissiooniõiguse pikendamist.

§ 2. Eesti Panga peaülesanne on kindlustada oma tähtede väärtust. Seks otstarbeks peab ta oma põhikirja piirides korraldama Eestis raha ringvoolu ja ka krediiti.

§ 3. Pangatähtede kullaväärtuse kindlustuseks hakkavad maksma järgmised korraldused:

1) Eesti Pank on kohustatud iga isiku vastava nõudmise või pakkumise peale peapangas, Tallinnas, temale müüma või temalt ostma Eesti seadusliku maksuvahendi vastu ja käesoleva paragrahvi lõigetes 2. ja 3. vastavalt kindlaksmääratud hinnaga, „Riigi Teatajas“ väljakuulutatud kuldvaluutaga välismaa või välismaade seaduslikke maksuvahendeid, otsekohe väljaandmisega niisugusel välismaal või niisugustel välismaadel, tingimusega, et ükski isik ei ole õigustatud nõudma või pakkuma välisraha kogusummas alla 5.000 krooni;

2) Käesolevas paragrahvis tähendatud välisraha müügihinna kindlaksmääramiseks arvatakse 2.480 krooni võrdseks välisrahasummale, mis tarvis läheb 1.000 grammi puhaskulla ostmiseks vastaval välismaal hinnaga, millega selle välismaa rahakorralduse keskkohast seaduse põhjal on kohustatud müüma kulda raha vastu, maha arvates sellest summast Eesti Panga poolt 1.000 grammi puhaskulla kohta kindlaksmääratud normaalkulud, mis ühenduses kullakangide veoga Tallinnast vastava välismaani, juurde arvatud intressid ja kulla kinnitamise kulud veo ajal;

3) Käesolevas paragrahvis tähendatud välisraha ostuhinna kindlaksmääramiseks arvatakse 2.480 krooni võrdseks välisraha summale, mis saadakse 1.000 grammi puhaskulla müümisel vastaval välismaal hinnaga, millega selle välismaa rahakorralduse keskkohast seaduse põhjal on kohustatud ostma kulda raha vastu, juurde arvatud sellele summale Eesti Panga poolt 1.000 grammi puhaskulla kohta kindlaksmääratud normaalkulud, mis ühenduses kullakangide üleviimisega vastavalt välismaalt Tallinnani, ühes arvatud intressid ja kulla kinnitamise kulud veo ajal;

4) Käesoleva põhikirja maksamahakkamisepäeval kuulutab pank välja „Riigi Teatajas“ vähemalt ühe kuldvaluutaga välismaa käesoleva paragrahvi lõikes 1. tähendatud otstarbeks. Samuti peab pank välja kuulutama igasugused lisandused või muudatused käesoleva paragrahvi lõikes 1. ettenähtud kuldvaluutaga välismaade nimestikus. Samuti määrab pank aegajalt kindlaks vastavad kursid, mis arvestatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2. ja 3. ettenähtud korras ja kuulutab need välja „Riigi Teatajas“.

§ 4. Peapanga ja panga valitsuse asukoht on Tallinn.

Pank on õigustatud avama oma osakondi ja agentuure igalpool Eesti vabariigi piirides ning Vabariigi Valitsus võib nõuda osakondade või agentuuride avamist linnades.

§ 5. Panga dokumentidele on volitatud ilma erilise volitusega alla kirjutama kas president või tema asetäitja üksi või 2 teist direktorit koos, kusjuures eelmisi allkirju võidakse tarvitada templina (faksimile) pangatähtedel ja aktsiatel.

Panga nõukogu otsustab lähemalt kirjavahetuse allakirjutamise korra ja määrab allkirjad, mis pangale kohustavad peapangas, osakondades ja agentuurides.

§ 6. Pank avaldab „Riigi Teatajas“ ja nõukogu poolt selleks määratud ajalehtedes oma aru- ja teadaanded, sealhulgas ka need, mis käivad täiskogu koosolekute kohta.

II. Panga kapitalid.

§ 7. Eesti Panga kapitalid on:

- 1) põhikapital;
- 2) tagavarakapital, juhtuvate puudujääkide katmiseks;
- 3) mitmesugused erikapitalid täiskogu poolt määratud otstarvete täitmiseks.

Põhikapital.

§ 8. Eesti Pank on eraaktsiaselts viiemiljoni kroonilise põhikapitaliga, mis on jaotatud 100.000 aktsiasse, nimiväärtusega 50 krooni igaüks.

Panga aktsionäriks on panga ees ainult isik, kes niisugusena registreeritud panga põhiraamatutes.

Pank ei tunnusta nende aktsiate koormamist pandi või muude kohustustega.

Panga juhatusel on õigus nõuda aktsionäri isiku kindlakstegemist.

Nõukogul on õigus keelduda mõnda isikut aktsionäriks registreerimast, ilma et ta kohustatud oleks põhjendama seesugust otsust.

§ 9. Panga kapitali võib nõukogu otsusel ja Vabariigi Valitsuse nõusolekul suurendada, kusjuures uute aktsiate väljalaske hind ja kord määratakse nõukogu poolt Vabariigi Valitsuse nõusolekul.

§ 10. Iga aktsia juures võib olla kupongileht dividendi kättesaamiseks ja talong kupongilehe uuendamiseks. Kupongileht ja talong on nimeta. Aktsiad nummerdatakse järjekorra numbris ja peavad kandma panga allkirja (§ 5).

§ 11. Kui dividend välja võtmata jäänud kümne aasta jooksul pärast selle kuu viimast päeva, mil ta maksmisele kuulus, langeb ta panga kasuks.

Tagavara- ja erikapitalid.

§ 12. Tagavara- ja erikapitalid kogutakse panga kasudest, nagu ette nähtud § 50.

Tagavarakapitali kogumine võidakse seisma panna, kui see kasvanud panga põhikapitaliga ühesuuruseks või suuremaks.

III. Täiskogu.

§ 13. Panga aktsionäride täiskogu on panga täisõiguslik esitus. Täiskogu korraline koosolek kutsutakse kokku iga aasta Tallinnas mitte hiljem kui maikuuks käesoleva seaduse § 21. ettenähtud küsimuste otsustamiseks.

§ 14. Erakorraline täiskogu koosolek kutsutakse kokku nõukogu poolt tarvidust mööda. Täisõiguslike aktsionäride (§§ 15 ja 18) kirjalikul nõudmisel, kui nad esitavad vähemalt $\frac{1}{4}$ põhikapitalist, kutsub nõukogu erakorralise täiskogu koosoleku kokku 30 päeva jooksul. Igale seesugusele kokkukutse nõudmisele peavad olema juurde lisatud erakorralisele täiskogule tehtavad ettepanekud ühes põhjendustega.

§ 15. Iga aktsionär, kes seesugusena panga põhiraamatutes vähemalt 6 kuud registreeritud ja kellel vähemalt 10 aktsiat, on õigustatud täiskogust osa võtma sõna- ja hääleõigusega, kusjuures iga aktsia annab ühe hääle, kuid tingimusega, et ühelgi aktsionäril ei või olla üle tuhande hääle oma enese nimel. Teiste aktsionäride volitusel võib tema peale selle hääletada mitte rohkem kui tuhande häälega.

§ 16. Iga aktsionär on õigustatud edasi volitama oma hääleõigust täiskogus teisele aktsionäriks § 15. ettenähtud kitsendusega. Nõukogu määrab vormi, mille järgi hääletamise volitus peab antama, ning seesugused volitused tulevad panga juhatusele esitada vähemalt 7 päeva enne täiskogu koosolekut.

§ 17. Seltsid, ühingud ja teised juriidilised ja eestkostmise ning hooldamise all olevad isikud teostavad oma hääleõigust täiskogus oma seaduslike esitajate kaudu.

§ 18. Täiskogust ei või osa võtta järgmised aktsionärid:

- 1) maksjõuetud, nende õiguste kitsenduse kestusel;
- 2) isikud, kes täitnud pole oma kohustusi panga vastu või kelle vekslid on protestitud, kuni protesti kustutuseni;
- 3) isikud, kes kaelakohtulikkude tegude pärast kaotanud oma õigused kas täielikult või osalt, õiguste kaotuse kestuseni.

§ 19. Kutsed täiskogu koosolekule saadetakse aktsionäridele kinnitatud kirjas posti kaudu välja, vähemalt 21 päeva enne koosolekut

panga põhiraamatutesse ülestähendatud aadresside järgi. Kutsetes peab olema tähendatud:

- 1) koosoleku päev ja tund;
- 2) koosoleku koht;
- 3) päevakord.

Täiskogu korralisele koosolekule peab kutsega ühes saadetama panga aastaaruanne, mis-sugused aruanded peavad saadaval olema kõigis panga osakondades väljaandmiseks aktsionäridele nõudmise korral.

Peale selle avaldatakse kutsed „Riigi Teatajas“ ja teistes nõukogu poolt selleks määratud ajalehtedes vähemalt 21 päeva enne koosolekut.

§ 20. Täiskogu juhatab panga president või tema äraolekul ta asetäitja (§ 37), viimase äraolekul juhatus liige, kes on nõukogu liige.

Täiskogu juhataja ei hääleta peale nende kordade, kus hääled poolenevad, missugusel korral otsustav on juhataja hää.

§ 21. Täiskogu võimkonda kuuluvad:

- 1) aastaaruande kinnitamine;
- 2) tagavara- ja teiste erikapitalide summade määramine;
- 3) aastadividendi määramine;
- 4) nõukogu (§ 25) ja revisjonikomisjoni (§ 43) liikmete valimine ja neile päeva- ja sõidurahade määramine;
- 5) põhikirja muutmise ettepanekute tegemine Vabariigi Valitsuse kaudu Riigikogule esitamiseks, välja arvatud põhikapitali suurendamine (§ 9);
- 6) teiste nõukogu või aktsionäride poolt tehtud ettepanekute otsustamine.

§ 22. Kõik täiskogus arutusele tulevad küsimused võetakse päevakorda nõukogu poolt.

Aktsionäride poolt tehtavad ettepanekud peavad olema kirjalikult ühes põhjendusega nõukogule teatavaks tehtud mitte hiljem kui 30 päeva enne täiskogu koosolekut.

§ 23. Otsused tehakse täiskogus kohalolevate või esitatud aktsionäride liht häälteenamusega.

§ 24. Täiskogu otsused kantakse eriliselt protokolliraamatusse selleks täiskogu juhataja poolt nimetatud direktori poolt ja kinnitatakse täiskogu juhataja, protokollikirjutaja ja ühe selleks täiskogu poolt valitud aktsionäri allkirjadega.

IV. Nõukogu.

§ 25. Panga asjade üldine juhtimine on nõukogu käes, kes on vastutav peakoosoleku ees ja koosneb panga presidendist, kahest panga direktorist, kes presidendi poolt selleks nimetatud, ning seitsmest teisest liikmest, kes valitakse täiskogu poolt kolmeks aastaks.

Täiskogu valib nõukogu liikmed järgmistelt aladelt: tööstus, kaubandus, põllumajandus, ühistegevus ja töölised. Vastavad kandidaadid esitatakse täiskogule panga nõukogu kaudu sellekohaste vastavaid alasid esitavate asutuste või ühingute poolt.

Kaks valitud liikmetest lahkub esimesel kahel aastal loosi järgi, mis tõmmatakse hiljemalt 14 päeva enne täiskogu korralist koosolekut; pärast seda lahkuvad nõukogu liikmed ametvanuse järgi. Lahkuvaid nõukogu liikmeid võib uuesti esitada ja tagasi valida.

§ 26. Peale alamajärgnevate isikute on kõigil § 25. korras esitatud panga aktsionäridel õigus nõukogu liikmeteks valitud saada.

Nõukogu liikmeteks ei või olla:

- 1) riigiteenijad, omavalitsuse ja teiste avalikõiguslike asutuste teenijad;
- 2) Riigikogu liikmed;
- 3) välismaalased.

Kaks isikut, kes üheskoos äri ajavad, ei või ühel ja samal ajal panga nõukogu liikmeteks olla.

§ 27. Iga § 25. nimetatud asutus või ühing esitab vähemalt kaks nõukogu liikme kandidaati.

§ 28. Iga § 27. põhjal nimetatud kandidaat tuleb täiskogus isiklikult eraldi valimisele ja need, kes kõige rohkem hääli saanud, loetakse valituks, silmas pidades, et esitatud oleks iga § 25. nimetatud ala. Samal viisil ja samal alal valitakse igale nõukogu liikmele tema ametikestuse ajaks üks asetäitja.

§ 29. Isikud, kes § 18. ettenähtud seisukorda satuvad, langevad nõukogust välja.

Nõukogu liikme ametist pikemat aega äraolekul võib president kutsuda tema asetäitjat (§ 28) ajutiselt äraoleva nõukogu liikme kohuseid täitma.

Asetäitja astub nõukogu liikme asemele tema volituseaja lõpuni, kui liige jäädavalt nõukogust lahkub.

§ 30. Nõukogu annab juhatusesele, samuti ka osakondade ja agentuuride juhatajatele juhatuskirju panga tegevuse ja asjaajamise alal.

§ 31. Iga valitud nõukogu liige peab ametisse astudes deponeerima panka kuni oma ametiaja lõpuni 50 tema nimele registreeritud aktsiat.

§ 32. Kui mõni valitud nõukogu liige välja annab panga saladusi või tarvitab oma seisukohata isiklikkudel või ärilistel otstarvetel või mingisugusel teisel viisil kahju teeb panga heale nimele, võib täiskogu ta ametist vabastada.

§ 33. Nõukogu liikmete amet on auamet. Nende päeva- ja sõidurahad, mis ühenduses ametikohustega, määratakse täiskogu poolt.

§ 34. Panga president, nõukogu ja juhatus liikmed annavad ametisse astudes kirjaliku töötuse täita täpselt ja truult panga põhi- kirja määrusi, töötada oma parema võimise järgi panga ülesannete heaks, mis §§ 2. ja 3. ette nähtud, hoolitseda panga heakäekäigu eest, panga asju ausameelselt ja agaralt ajada ning panga saladusi pidada ja mitte osa võtta küsimuste otsustamisest, millega nad isiklikult mingisugusel viisil seotud.

§ 35. President, või tema puudumisel ta asetäitja kutsub nõukogu koosolekud kokku tarviduse järgi, kuid igatahes mitte harvemalt kui üks kord kuus, ja juhatab neid koosolekuid. Nõukogu koosolekud on otsusvõimised, kui vähemalt kuus liiget koos on. Otsused tehakse kohalolevate liikmete liht häälteenamusega. Häälte poolenemisel on otsustav presidendi või tema asetäitja hääle.

Nõukogu koosolekute protokollid peavad sisaldama osavõtjate nimesid ja koosolekul tehtud otsuseid. Valitsuse komissaril, kui see- sugune nimetatud, ja igal kohaloleval nõukogu liikmel on õigus nõuda, et nende eriarvamised protokolleeritaks.

Nõukogu koosolekute protokollid kirjutatakse alla koosoleku juhataja, vähemalt kahe koosolekul viibinud nõukogu liikme ja valit- suse komissari poolt, kui viimane kohal.

§ 36. Nõukogu võimkonda kuuluvad järg- mised küsimused:

1) diskonto- ja laenuprotsendi määramine;
2) § 51. ettenähtud panga ärialade üldise ulatuse ja tingimuste määramine;

3) asutuste ja isikute pangakliendiks vastu- võtmine ja nende krediidi ulatuse määramine diskonto ja laenude alal;

4) vekslite pikenduste lubamine, mis pan- gas diskonteeritud või rediskonteeritud (§ 52. p. 6);

5) tähtajaliste laenude pikendamine ning perioodiline kontokorrent laenude kestuse re- visjon;

6) direktorite ja kõrgemate ametnikkude ametissevõtmine presidendi ettepanekul, nende ametist vabastamine ning panga sisemine orga- nisatsioon ja distsipliin;

7) diskontokomiteede liikmete valimine peapangas ja osakondades ning neile päeva- ja sõidurahade määramine (§ 41);

8) juhatuskirjade andmine panga poolt ju- hitavale arvekojale;

9) panga tegevuse ja asjaajamise üldine järelevalve ja alalise revideerimise korraldus;

10) panga tegevuse jaoks tarviliku kinnis- vara omandamine, samuti ka kinnisvara aju- tine omandamine § 53. põhjal ja selle võõran- damine;

11) panga aktive mahakirjutamine;

12) väliskorrespondentide nimetamine ja maksimaalsummade määramine, mis pank nen- de arvetel võib pidada, samuti ka krediidi piiride määramine laenude ja diskonto näol nende jaoks;

13) küsimused ühenduses pangatähtede vormi ja teksti ning nimiväärtusega, panga- tähtede emissioon ja nende tagasinõudmine, hävitamine ning rikutud ja kõlbmatute panga- tähtede ümbervahetamise tingimuste kind- laksmääramine. Pangatähtede nimiväärtus ja tekst määratakse kokkuleppel rahaministriga;

14) maksujõuetuks jäänud ettevõtete ja isi- kute laenude likvideerimise küsimused;

15) osakondade ja agentuuride avamine ja sulgumine;

16) panga aasta-eelarve kinnitamine;

17) kõigi täiskogus otsustamisele tulevate küsimuste arutamine.

V. Juhatus.

§ 37. Panga juhatus koosneb presidendist ja selle asetäitjast ühes tarviliku arvu direkto- ritega.

Panga juhatus on solidaarselt nõukogu ees vastutav.

Panga president nimetatakse Vabariigi Va- litsuse poolt 5 aastaks ja teda võib ametiaja möödumisel uuesti nimetada. Presidendi ja direktorite tasu määrab nõukogu ja maksab pank.

Panga direktorid kutsuvad ametisse ja val- landab nõukogu (§ 36 p. 6). Direktorite hul- gast määrab president kaks nõukogu liik- meteks ja nende kahe hulgast määrab presi- dent ühe oma äraoleku ajaks oma asetäitjaks.

§ 38. Juhatus juhib panga tegevust ja iga- päevast asjaajamist nõukogu poolt antud üldiste instruksioonide põhjal, kusjuures see asja- ajamine jaotatakse jaoskondadesse, mille juh- timine on üksikute direktorite käes.

Üks seesugune jaoskond luuakse panga osakondade jaoks ning osakondade juhatajad alluvad selle jaoskonna direktorile.

Juhatus esitab panka kolmandate isikute ja asutuste ees ilma erilise volitusega.

Juhatus koosolekuid peetakse presidendi või tema asetäitja eesistumisel nii tihti kui tarvilik, kuid mitte vähem kui üks kord nädala- las. Koosolek on otsusvõimne, kui kolm lii- get koos; otsused tehakse lihthäälteenamusega. Häälte poolenemisel on otsustav koosoleku ju- hataja hääle. Kui juhataja (president või tema asetäitja) nõus ei ole koosoleku otsusega, võib ta selle täitmise seisma panna ja asja ette kanda nõukogule lõpulikuks otsustamiseks.

§ 39. Juhatus annab nõukogule iga kuu üksikasjaliku aruande panga tegevuse ja seisukorra üle ja peab oma seisukoha avaldama igas küsimuses, mis ta nõukogule otsustamiseks ette kannab. Aruanne peab eriti diskonto ja laenude asju põhjalikult valgustama (§ 36. pp. 4. ja 5.).

VI. Panga ametnikud ja teenijad.

§ 40. Panga ametnikud ja teenijad, § 36. p. 6. nimetatud kõrgemad ametnikud välja arvatud, määrab ametisse ja vallandab ametist panga president juhatusel ettepanekul.

Panga ametnikud ja teenijad on kohustatud saladuses hoidma kogu panga asjaajamise.

Panga ametnikkude ja teenijate õiguslikud vahekorrad määratakse nõukogu poolt välja töötatud erimäärustes.

Panga ametnikud ja teenijad saavad palka, pensioni, lisa- ja muu tasu panga summadest nõukogu poolt heakskiidetud tingimustel.

Panga ametnikud vastutavad oma kohustetäitmise eest ühesugusel alusel riigiteenijatega ja saavad pensioni panga summadest mitte vähemal määral kui riigiteenijad.

Pank määrab iga aasta küllaldase summa ametnikkude ja teenijate pensionikapitaliks määruste alusel, mis nõukogu välja annab kokkuleppel rahaministriga.

VII. Diskontokomiteed.

§ 41. Diskontokomiteed nimetatakse nõukogu poolt (§ 36. p. 7) ja koosnevad nii peapangas kui ka neis osakondades, kus lubatud iseseisvad laenuoperatsioonid, tarvilikust arvust liikmetest, keda määratakse isikute seast, kes kohaliku kaubanduse, tööstuse ja põllumajanduse seisukorda tunnevad ja kelle õigused pole kitsendatud § 18. ettenähtud põhjustel.

Diskontokomitee koosolekud on otsusvõimsed, kui vähemalt pooled liikmetest koos on. Diskontokomiteede liikmed nimetatakse kaheks aastaks ja neid ei või järgmiseks aastaks uuesti nimetada. Pooled diskontokomiteede liikmed lahkuvad pärast esimest aastat loosi järgi, hiljem ametivanuse järgi. Komitee liikmed täidavad oma kohuseid auametina. Nende päeva- ja söidurahad, mis on ühenduses ametkohustustega, määratakse nõukogu poolt.

Nõukogu liikmete lähedased sugulased, agendid või osanikud ei või olla diskontokomitee liikmeteks.

Diskontokomiteed asutatakse kõigi vekslite läbivaatamiseks, mis esitatakse pangale kas diskonteerimiseks või laenude kindlustamiseks. Seda läbivaatamist tuleb toimetada täiesti erapooletult, mille kohta iga liige tema nimetamisel annab kirjaliku töotuse. Kõik komi-

tee tegevus on salane ja otsused vekslite vastuvõtmise või tagasilükkamise üle tehakse liht hääleteenamusega, kusjuures hääle poolenemisel on otsustav juhataja hää.

Ükski diskontokomitee liikmetest ei või vekslite kohta, millega ta mingisugusel viisil seotud, seisukohta avaldada, vaid peab koosolekult lahkuma selle otsustamise ajaks.

§ 42. Peapangas on diskontokomitee juhatajaks laenujaoskonna direktor või tema puudumisel mõni teine direktor. Osakondades juhatab diskontokomitee koosolekuid osakonna juhataja.

Juhatus ei ole kohustatud diskonteerima diskontokomitee poolt vastuvõetud vekslid. Diskontokomitee poolt tagasilükatud vekslid võib erakorralistel juhtudel diskonteerida igakordsel nõukogu ühehäälelisel nõusolekul.

VIII. Revisjonikomisjon.

§ 43. Täiskogu valib viis kvalifitseeritud aktsionäri revisjonikomisjoni, kelle kohus on läbi vaadata panga aruandeid ja arveteseise enne esitamist järgnevale täiskogu korralisele koosolekule.

Revisjonikomisjonil on õigus küsida juhatusest ja nõukogult igasuguseid teateid ning seletusi ja läbi vaadata panga raamatuid ning dokumente. Revideerimise tagajärgede kohta kirjutavad nad oma arvamise, mis täiskogule esitatakse.

IX. Vahekord riigiga.

§ 44. Kõik riigi ja riigiasutuste pangaarved peetakse Eesti Pangas. Nende arvete pealt ei maksa pank intresse, kuid väljamaal peetavate riigi välisraha arvete pealt, mida Eesti Pank valitseb, võib ta intressi maksta, mis peab olema vähemalt 1% madalam, kui pank ise neilt arvetelt keskmiselt aastas saab.

Eesti Pank võtab riigi rahasummasid vastu ja maksab välja ning peab sellekohaseid arveid vastavate riigiasutuste eeskirjade põhjal ilma mingi tasuta. Panga vastutus nende operatsioonide eest on piiratud ainult panga poolt kättesaadud ettekirjutuste täpse täitmiseiga.

Riigi siselaenude väljalaskmine ja valitsemine sünnib Eesti Panga kaudu.

§ 45. Rahaminister võib määrata panka valitsuse komissari, kellel on õigus osa võtta kõigist nõukogu koosolekutest sõnaõigusega.

Valitsuse komissaril on õigus protesteerida iga nõukogu otsuse vastu, mis tema arvates kooskõlas ei ole seaduste ja põhikirjaga. Iga niisugune protest peab otsuse täitmise kinni kuni vaidluse all oleva küsimuse otsustab kolmest isikust koosnev komisjon, mis moodustatakse hiljemalt 7 päeva jooksul, arvates sest ajast, kui valitsuse komissar või panga juhatus

on nõudnud ta moodustamist. Komisjon peab otsuse tegema hiljemalt 7 päeva jooksul pärast moodustamist. Komisjoni määratakse üks esitaja valitsuse poolt, üks esitaja panga nõukogu poolt ja eesistuja kokkuleppel valitsuse ja panga vahel; kui niisugust kokkulepet ei saavutata, siis täidab eesistuja kohuseid Riigikohtu esimees.

§ 46. Ei peapangas ega ka osakondades ei ole valitsuse esitajatel õigust nõuda panga raamatute ettenäitamist, välja arvatud valitsuse komisсар, kellel õigus on nõuda pangalt omale tarvilikke teateid.

Valitsus ega tema asutused ei ole õigustatud mingisuguseid erikorraldusi tegema kogu selle aja jooksul, mil pangal emissiooni ainuõigus on, peale nende, mis käesolevas põhikirjas ette nähtud.

X. Aruanded ja arveteseisud.

§ 47. Eesti Panga äriaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Pärast äriaasta lõppu esitatakse panga aruanded täiskogu poolt § 43. põhjal valitud revidentidele läbivaatamiseks.

§ 48. Iga kuu 7., 15., 23. ja viimasel päeval, kuid mitte hiljem kui nädal pärast tähendatud kuupäevi, avaldab pank aruande oma aktivest ja passivatest, käesoleva seaduse lisas nimetatud vormi järgi.

§ 49. Mitte hiljem kui üks kuu enne täiskogu korralist koosolekut avaldab pank „Riigi Teatajas“ oma arveteseisu 31. detsembril ja kasude ja kahjude arve läinud aasta eest.

§ 50. Panga aasta puhaskasu jaotatakse (§ 21 pp. 2 ja 3) järgmiselt:

1) mitte vähem kui 10% arvatakse tagavarakapitali juurde kuni tagavarakapitali kogumise lõpetamiseni § 12. alusel;

2) dividendi maksmiseks panga aktsiate pealt, kuid mitte suuremas ulatuses kui 8%.

Kui puhaskasust selle järele veel ülejääki on, läheb sellest pool tagavarakapitali, kui viimase kogumine pole lõpetatud § 12. alusel. Teisest poolest läheb $\frac{1}{2}$ riigile ja $\frac{1}{2}$ täiskogu määramisel lisadividendiks ja muudeks otstarveteks.

Kui tagavarakapitali kogumine on lõpetatud, läheb käesolevas paragrahvis tähendatud ülejäägist, pärast käesoleva paragrahvi p. 2. tähendatud dividendi mahaarvamist, $\frac{3}{4}$ riigile ja $\frac{1}{4}$ täiskogu otsusel lisadividendiks ja muudeks otstarveteks.

XI. Panga talitused.

§ 51. Eesti Pangal on õigus:

1) valmistada ja välja anda pangatähti;

2) osta ning müüa kulda ja hõbedat, rahas ja kangides;

3) vastu võtta raha hoiusummadena või jooksva arvel;

4) diskonteerida ja osta ning müüa siseveksleid, mis heas usus ärilise tehingu tulemused, mille järgi kaks või enam täiesti maksuvõimelist isikut vastutavad ja mille tähtajad pikemad pole kui 3 kuud, põllumajanduslikke vekslid mitte üle 6-kuulise tähtaja, metsatööstuslikke vekslid mitte üle 9-kuulise tähtaja, tingimusega, et viimased kaks liiki ei ulatuks kogusummas üle 40% kogu sisevekslite summast;

5) osta ja müüa niihästi sise- kui välismaal telegrahvilisi transferte ja tshekke, vekslid, maksukäsked ning riigikassa vekslid tähtajaga mitte üle 3 kuu ja maksukohaga välismaal, valuutas, mis kulla alusel stabiliseeritud;

6) avada korrespondent-arveid välismaal;

7) avada arveid välismaa pankadele;

8) anda tähtajalisi laene, kuid mitte pikema aja peale kui 6 kuud, ning laene kontokorrent arvetel järgmiste kindlustuste vastu, kuid § 52. ettenähtud kitsendustega:

a) kuld, rahas ja kangides;

b) riigi või riigi poolt tagatud: väärtpaberid, obligatsioonid ja vekslid, kuni 80% nende börsihinnast;

c) vekslid, kroonides või kindlas välisrahas, mille järgi vastutavad kaks või enam täiesti maksuvõimelist isikut ja mille tähtaeg pole üle 3 kuu;

d) põllumajanduslikud ja metsatööstuslikud vekslid (nagu eelpool p. 4. tähendatud) tingimusega, et nende põhjal väljaantud laenusumma ei ulatu üle 40% kogu laenusummast;

e) solovekslid, mis kindlustatud hoiutunistustega esitähitsusega kaupade peale, mis ladus ja täiel määral kinnitatud ning millel laialdane ja elav turg — summas mitte üle 60% kaupade turuhinnast.

Kõigi laenude pealt arvatav protsentmäär, välja arvatud allpool punkt 11. all tähendatud laenude pealt, peab olema vähemalt $1\frac{1}{2}\%$ üle 3-kuuliste vekslite jooksva diskonto protsentmäär.

9) Raha, väärtpabereid ja teisi väärtusi hoiule ja valitsemisele võtta;

10) kolmandate isikute ülesandel toimetada nii sise- kui väljamaal väärtpaberite, välisraha ja muude väärtuste ostmist ning müümist, sissenõudmist ja tasumist;

11) anda valitsusele ajutisi laene jooksva aasta riigi eelarves ettenähtud kuludeks, tingimusega, et kogu laenusumma kunagi ei ulatuks üle $\frac{1}{6}$ eelarves ettenähtud aastatulude ja et kõik laenud tasutaks mitte hiljem, kui

veerandaasta lõpul, mis järgneb sellele riigi rahandusaastale, millise eelarve põhjal laenud anti; nende laenu protsendid määratakse kokkuleppel panga ja valitsuse vahel;

12) mahutada mitte üle panga põhikapitali ulatava summa riigi või valitsuse poolt tagatud väärtpaberitesse, mille tähtaeg pole üle 5 aasta;

13) toimetada muid asju, mis panga lubatud ärioperatsioonide edukuseks tarvilikud on.

§ 52. Eesti Pangal pole õigust:

1) liikvele lasta pangatähti nimiväärtusega alla 5 krooni;

2) ise kaubelda või osa võtta kaubanduslikkudest, tööstuslikkudest või muudest ettevõtetest;

3) omandada kinnisvarasid peale nende, mis operatsioonide edukuseks tarvilikud või mis § 53. tähendatud;

4) osta omal arvel panga oma aktsiaid;

5) maksta intresse riigi ja teiste klientide hoiusummade ja jooksvate arvete pealt, välja arvatud riigi väljamaa saldod, nagu § 44. ette nähtud;

6) lubada diskonteeritud või rediskonteeritud vekslite uuendamist, välja arvatud erilised juhtumised, kus see lubatud panga nõukogu sellekohase otsuse põhjal (§ 36 p. 4), mis puhul ühekordne tähtaja uuendamine lubatav on mitte üle 3 kuu;

7) otsekoheselt või kaudselt riigile laene anda peale § 51. punkt 11. tähendatud erandite;

8) milgi tingimusel laene anda otsekoheselt või kaudselt kohalikkudele omavalitsustele, omavalitsuste ettevõtetele või mõnele muule sarnasele asutusele;

9) anda kindlustamata laene;

10) anda täielikult või osalt kindlustatud laene kinnisvara hüpoteekide vastu peale § 53. tähendatud erandi;

11) anda laenu põllusaaduste, metsamaterjali või kaupade kindlustusel muul viisil, kui § 51. punkt 8. lit. d ja e ettenähtud kujul;

12) vekslid välja anda, mis maksetavad teisiti kui ettenäitamisel;

13) diskonteerida ega laenude kindlustuseks vastu võtta (välja arvatud valitsuselt § 51. p. 11. põhjal) ilma nõukogu ühehäälelise otsuse ta kellegi isiku vekslid rohkem kui üks viiendik panga põhikapitali summast, kokku arvates isikute või ettevõtete vekslkohustusi pangale niihästi vekslid väljaandjana kui ka pealekirjutajana, sellejuures mitte aga arvesse võttes § 51. p. 8. lit. a, b ja e tähendatud laene, mille üldise piiri määrab nõukogu.

§ 53. Juhtumisel, kui pärast laenu väljaandmist väheneb laenu kindlustuse väärtus, või see võlg mõnel muul põhjusel näib kahtlane, võib pank tarviduse korral vastu võtta lisa-

kindlustustena võlgniku kinnisvara. Niisugustel juhtumistel võib pank vastu võtta ka kindlate seltside ja erapankade aktsiaid, kui ka muid panga nõukogu poolt heakskiidetud kindlustusi.

Laenud, mille kindlustuseks sedalaadi lisa-kindlustusi vastu võetakse, tulevad, kui nad ei ole tähtajalised, tähtajalisteks muuta (§ 51. p. 8.) ja neid ei või pikendada tähtaja kättejõudmisel.

Kui kindlustuseks panditud kinnisvarad panga omanduseks langevad, realiseeritakse nad võimalikult kiirelt kas enampakkumisel või eramüügil.

Niisuguseid kinnisvarasid pank oma kasutada jätta ei tohi, välja arvatud juhtumised, kui tähendatud kinnisvarad tingimata tarvilikud panga asjaajamiseks.

§ 54. Pangal on õigus tagasi lükata jooksva või hoiuarve avamise palvet, samuti juba avatud arvet lõpetada, ilma selleks põhjusi avaldamata.

§ 55. Peapank on õigustatud välja andma oma osakondades või agentuurides ettenäitamisel maksetavaid maksukäskke ning ümberpöörduvalt, nõukogu loaga ka osakondade vahelisi maksukäskke.

Need väljaantud maksukäskud ei või olla ettenäitaja peale.

§ 56. Kui panditud kindlustuse väärtus väheneb, on võlgnik kohustatud andma teisi või lisakindlustusi vastavas väärtuses, või vastavalt laenu ära tasuma. Vastasel korral või kui laen jääb tähtpäevaks tasumata, peab pank viibimata asuma laenu sissenõudmisele ja temal on õigus tervet kindlustust või üht osa sellest realiseerida, saldod, kui niisugune saadud summast üle jääb, pärast panga nõudmise rahuldamisest kapitali, intresside, maksude ja kulude suhtes, võlgniku arvele heaks kirjutades.

Juhtumisel, kui kindlustuse müügist saadud summast ei jätku panga nõudmise rahuldamiseks, võib pank võlgnikult võla kohtulikult sisse nõuda.

Pank ei ole kohustatud kindlustust müüma ja juhtumisel, kui ta seda ei tee, ei vähene selle läbi tema nõudmine võlgniku vastu kapitali, intresside, maksude ja kulude suhtes.

Panka antud laenude kindlustusi ei võida aresti alla panna ega ei arvata maksujõuetuks tunnustatud isiku või asutuse konkursi alla kuulutatud varanduse hulka enne, kui panga laen õiendatud ühes intressidega, kuludega ja trahvidega.

§ 57. Pank on kohustatud avalikult välja kuulutama tema poolt vekslite diskonteerimisel ja rediskonteerimisel võetavate protsentide alammäära.

XII. Jooksvate kohustuste kate.

§ 58. Pank peab hoidma kattevara mitte alla 40% liikvel olevate pangatähtede ning jooksvate kohustuste summast.

§ 59. Eelmises paragrahvis tähendatud kattevara võib koosneda ainult:

1) panga omanduses olevast kullast, — rahas ning kangides — Eesti Panga varakambri või deponeeritult teistes keskpankades või mõnes rahapajas või teel Eesti Panka või pangast;

2) välisrahast, mis Eesti Panga kohustusvaba omandus, eeldusega, et ta tegelikult igal ajal esimesel nõudmisel ümbervahetatav on eksportkulla vastu selles kohas, kus ta hoiul

Sõna „välisraha“ all käesoleva p. 2. piirides tuleb mõista:

- a) välismaade keskpankade või muude välispankade juures olevaid netto-saldosid Eesti Panga heaks;
- b) välisrahas väljamaksetavaid veksleid, tähtajaga mitte üle 3 kuu vähemalt 2 maksujõulise allkirjaga;
- c) välismaade riigikassa veksleid, riigikassa võlakohustusi või muid sarnaseid välisriikide kohustusi, tähtajaga mitte üle 6 kuu;

maha arvatud panga kohustused välisrahas.

§ 60. Vabariigi Valitsus võib panga palvel § 58. täitmist seisma panna tingimisel, et pank riigile vastavat progressiivset maksu maksab.

Seismapanekut võib lubada esialgu aja peale mitte üle 30 päeva ning võib uuendada edaspidiste tähtaegade peale mitte üle 15 päeva igakord.

Maks võetakse summa pealt, mille võrra pangatähtede tsirkulatsioon ja jooksvad kohustused ületavad maksimaalse summa, mis oleks lubatud § 58. nõusolemisel.

Maks peab olema välja arvatud ning maksetud igapäev järgmisel määral:

1½% p. a võrra kõrgem panga väljakuulutatud alamast diskonto määrast kolmekuuliste vekslite jaoks, kui kate on vähem kui 40%, kuid mitte vähem kui 35%; 2% p. a kui kate on vähem kui 35%, kuid mitte vähem kui 30%; 3% p. a kui kate on vähem kui 30%.

§ 61. Enne Vabariigi Valitsuse poole pööramist § 58. seismapanemiseks peab panga nõukogu tõstma diskonto ning laenu protsentmäära vähemalt 1% võrra.

XIII. Pangatähtede emissioon.

§ 62. Enne uute pangatähtede emitteerimist peab pank avaldama nende kirjelduse „Riigi Teatajas“.

§ 63. Üksikute pangatähtede või pangatähtede seeriaste liikvelt tagasitõmbamisel peab panga nõukogu määrama ning avalikult välja kuulutama tähtaja, mil nimetatud pangatähed tulevad esitada ümbervahetamiseks. Pärast vastava tähtaja möödumist ei ole tagasitõmmatavad ülesöeldud pangatähed enam seadusliku maksuabinõuna maksvad, välja arvatud Eesti Pangale.

Kümme aastat pärast sel teel avalikult välja kuulutatud üksikute pangatähtede või pangatähtede seeriaste liikvelt tagasitõmbamise viimast tähtaega ei ole pank enam kohustatud neid vastu võtma või ümber vahetama, ning neid võib maha kirjutada liikvelolevate pangatähtede arvelt.

§ 64. Pank peab ümber vahetama oma pangatähti nii peapangas kui ka osakondades teiste kupüüride vastu pangatähtede omaniku soovile vastavalt.

§ 65. Pank on õigustatud kinni pidama kõiki temale esitatud võltsitud ning muudetud pangatähti, välja andes vastava kviitungi.

§ 66. Kui pank ei täida § 3. ettenähtud kohustusi, pärast käesoleva põhikirja maksma hakkamist, võib Vabariigi Valitsus pangalt ära võtta § 1. põhjal antud emissiooni-õiguse.

XIV. Panga eriõigused.

§ 67. Aktsiaseltsidesse ja pankadesse puutuvad seaduse määrused ei ole maksvad Eesti Panga kohta.

§ 68. Eesti Pank on vabastatud igasugustest riiklikkudest tulu- ja ärimaksudest ja vabastatud igasugustest maksudest oma tähtede emissiooni-õiguse eest peale § 60. ettenähtud maksu.

§ 69. Pangal on õigus tarvitada riigi vabapitserit.

XV. Panga tegevuse lõpetamine.

§ 70. Panga emissiooni-õiguse lõppemise (§ 1) või kaotamise (§ 66) puhul on Vabariigi Valitsusel õigus Riigikogu otsusel panka täielikult riigile üle võtta.

Panga ülevõtmise korral Vabariigi Valitsuse poolt antakse panga aktive ja passivate hindamine kolme eksperdi kätte. Üks neist nimetatakse Vabariigi Valitsuse poolt, teine panga nõukogu poolt, kuna kolmas määratakse Vabariigi Valitsuse ja panga nõukogu omavahelisel kokkuleppel. Panga aktive ja passivate (ühes pangatähtede emissiooniga) ülevõtmine sünnib ekspertide hindamise alusel, kuid riik peab täies ulatuses oma peale võtma kõik panga endised kohustused tema tegeva ja pensioneeritud ametkonna vastu kõigi nende õiguste suhtes.

Pärast panga varade ja kohustuste väärtuse kindlakstegemist ülaltähendatud korras maksetakse kõigepealt aktsionäridele aktsiate nominaal-hind välja ja võimalikust puhtast ülejäägist läheb $\frac{3}{4}$ riigile ja $\frac{1}{4}$ aktsionäridele.

§ 71. Juhtumisel, kui panga emissiooniõigus lõpeb, ja riik ei kasuta temale § 70. põhjal antud ülevõtmise õigust, on erakorraline täiskogu koosolek, mis selleks otstarbeks kokku kutsutakse, õigustatud otsustama, et pank jätkaks oma tegevust ilma emissiooni panga eesõigusteta. Sel korral peab pank välja töötama uue põhikirja ja selle legaliseerima maksvate seaduste alusel.

XVI. Ajutise nõuandja määramine.

§ 72. Vabariigi Valitsus määrab rahvasteliidu nõukogu poolt nimetatud Eesti Panga nõuandja kolmeks aastaks.

Nõuandja asub Tallinnas ja tema tasu, mis makstakse Eesti Panga poolt, määratakse Vabariigi Valitsuse poolt kokkuleppel rahvasteliidu nõukoguga.

Oma kohuste täitmisele asudes annab nõuandja kirjaliku töötuse neid kohuseid panga huvides ja selle põhikirja kohaselt truult täita ning saladuses hoida panga operatsioone.

§ 73. Oma kohuste täitmisel peab nõuandja võimaluse järgi panga juhatuse kaudu ja juhatusega nõu pidades tegutsema. Panga president, direktorid ja kõik panga ametnikud peapangas kui ka osakondades peavad teda igapädi aitama ja temale sellekohasel nõudmisel igasuguseid pangategevusse puutuvaid teateid ja dokumente andma.

§ 74. Nõuandjal on õigus osa võtta nõuandva häälega kõigist juhatuse ja nõukogu koosolekutest ning aktsionäride täiskogu koosolekutest. Juhtumisel, kui nõuandja arvamisel on, et juhatuse otsus panga põhikirja vastu käib, võib ta nõuda, et see küsimus viibimata nõukogule ette kantaks. Peaks ta arvama, et mingisugune nõukogu või täiskogu poolt tehtud otsus panga põhikirjale ei vasta, siis paneb ta selle otsuse täitmise seisma seniks, kui selles küsimuses nõukogu ja nõuandja vahel kokkuleppele jõutakse, või kui see lahendatakse nõukogu ja nõuandja omavahelisel kokkuleppel valitud isiku poolt, või kokkuleppe puudumisel Riigikohtu esimehe poolt.

§ 75. Kõik panga põhikirja muudatuse ettepanekud täiskogu poolt (§ 21. p. 5) vajavad erilist nõuandja nõusolekut, mis kantakse koosoleku protokollile.

XVII. Ülemineku määrused.

§ 76. Senikaua, kui valitsus on kõigi panga aktsiate omanik, täidab tema täiskogu üles-

andeid, kuid mitte kauem kui kaks aastat pärast käesoleva põhikirja maksmahakkamist.

§ 77. Kuni valitsus ei ole oma aktsiaid veel realiseerinud, deponeerivad valitud nõukogu liikmed aktsiate asemel (§ 31) 2500 krooni.

§ 78. Panga esimesed direktorid, kes § 37. põhjal nimetatakse, kuuluvad Vabariigi Valitsuse kinnitamisele.

§ 79. Niikaua, kui riik on kõigi panga aktsiate omanik, võib panga nõukogu liikmeks valida isikuid, kes ei ole aktsionärid.

Esimese kolme aasta jooksul valitakse nõukogu liikmed kandidaatide hulgast, keda järgmised asutused ja ühingud esitavad:

- 3 liiget kaubandus-tööstuskoda,
- 1 liikme Eesti põllumeeste keskselts,
- 1 liikme asunikude liit,
- 1 liikme Eesti ühistegelise liit,
- 1 liikme tööliste esitajatest rahaministri ettepanekul.

Iga käesolevas paragrahvis nimetatud asutus või ühing, samuti ka rahaminister, esitavad kolmekordse arvu kandidaate, kui nõukogu liikmeid täiskogu korralisel koosolekul valimisele tuleb.

§ 80. Aja jooksul, mil kõik panga aktsiad valitsuse käes on, täidab revisjonikomisjoni (§ 43) kohuseid riigikontroll.

Senikaua kui valitsuse käes on panga aktsiaid pool või rohkem, võib täiskogu revisjonikomisjoni liikmete arvu muuta ja neid ka nende isikute hulgast valida, kes ei ole panga aktsionärid.

§ 81. Oma põhikapitali suurendamiseks kuni 5 miljoni kroonini võib pank tarvitada tagavarakapitali, andes selle eest vastava arvu aktsiaid valitsusele üle.

§ 82. Kui pank on kätte saanud § 83. nimetatud protokollis ettenähtud üks miljon naelsterlingit, peab ta vastava summa eest oma väljaantud laenusid kandma valitsuse arvele. Võimalikult kiirelt, kuid igatahes mitte kauem kui ühe aasta jooksul, arvates eelmisest tähtpäevast, tulevad kõik nende laenudega ühenduses olevad kindlustused ja dokumendid valitsusele üle anda.

Samal ajal peab pank valitsusele üle andma väljaantud laenusid ümmarguselt 10 miljoni krooni väärtuses valitsuse eriarve saldo katmiseks pangas, pärast seda, kui riigikassatähtede emissioon panga poolt üle on võetud ja valitsuse eriarvelt maha arvatud.

Ühe aasta järele ei või panka valitsuse kindlustusel rohkem laenusid jääda kui 15 miljoni krooni eest ja need kindlustatud laenud tulevad kokkuleppel lahendada võimalikult kiirelt panga ja valitsuse vahel.

XVIII. Põhikirja maksmahakkamine.

§ 83. Käesolev põhikiri hakkab maksma päeval, mil pank on tervelt kätte saanud üks miljon naelsterlingit, nagu määratud Genfis

10. detsembril 1926. a. allakirjutatud rahvasteliidu poolt soovitatud välislaenu protokollis neljandas artiklis.

Lisa
Eesti Panga põhikirja § 48.
juurde.

Eesti Panga nädala aruanne.

Aktivad.

Passivad.

1. Kattevara:
kuld rahas ja kangides
välisraha (§ 59)
2. Vahetusraha
3. Sisevekslid:
kaubavekslid
põllumajanduslikud vekslid
metsatööstuslikud vekslid
4. Laenud:
Valitsusele
teistele
5. Kinnis- ja vallasvara
6. Muud aktivad

Kokku

1. Põhikapital
2. Tagavarakapital
3. Jooksvad kohustused:
a) pangatähed liikvel
b) jooksvad arved
Valitsuse
pankade
teised
4. Muud passivad

Kokku

Kattevara vahetuskord jooksvate kohustustega protsentides.

Algkirjale alla kirjutatud

Riigikogu esimees K. Einbund.

Abisekretär O. Liigand.

II.

Vabariigi Valitsuse poolt 11. mail
1927 a. vastu võetud

**Maareformi teostamise määruse § 95¹
täiendamise määrus.**

Maareformi teostamise määruste § 95¹
täiendatakse järgmiselt:

Märkus. Esimeses lõikes tähendatud ehituspuid ei eraldata, kui võimalik on asunikke tarvilise ehitusmaterjaliga varustada eelseisva 10 aasta okaspuu kasutusnormist.

Kohapidajale enesele antakse ehitusmaterjal eestkätt krundil kasvavast metsast.

Riigivanem J. Teemant.

Põllutööministri k. t. O. Tief.

Riigisekretär K. Terras.

Haridusministeeriumi korraldus avalikkude tööstuskoolide puu- ja metalliosakonna lõpetamise ja töösuse ning teadmiste ja võimete katsumise kohta.

Antud tööstuslike koolide seaduse § 36 põhjal („R. T.“ nr. 1 — 1926 a.).

§ 1. Avalikkude tööstuskoolide puu- ja metalliosakonna kursuse lõpetajaile, kes soovivad omandada avalikkude tööstuslike koolide seaduse §§ 36 ja 41 ette nähtud õigusi, korraldatakse koolis koolitöö lõpul katseksam, mis sisaldab järgmist:

a) iseseisvalt õpilase poolt proovitöö valmistamine ja seletamine ühes kalkulasiooniga;
b) ülesanne ametialalises tehnilises joonestamises;

c) ülesanne projektsioonjoonestamises;
d) suuline katse ametialale vastavas tehnoloogias;

e) kirjalik ülesanne arvepidamises ning kalkulasioonis ja suuline katse matemaatikas.

Teistes koolis õpitud ainetes katseid ei korraldata ja need märgitakse lõputunnistusele koolis saadud hindamistega.

§ 2. Eelmises paragrahvis p. a tähendatud proovitöö ja selle valmistamise tähtaja igale õpilasele määrab kindlaks kooli juhataja, kes ka kontrollib õpilase poolt proovitöö valmistamiseks tarvitatud aja ja materjali arvestust. Teised katsed — ülesanded määrab eksamikomisjon.

§ 3. Eksamikomisjoni moodustavad:
kooli juhataja,
juhataja abi (kus ta olemas),
aineõpetajad ja meistrid — instruktorid,
kooli hoolekogu juhataja või tema asemik ja peale selle veel üks hoolekogu esitaja,
vastava ametiala tööstusettevõtjate kohaliku koonduse esitajad — iga koolis õpetatava eriala kohta üks — ja

kohaliku maa- või linnakoolivalitsuse, riigikoolides — haridusministeeriumi esitaja.

Eksamikomisjoni esimeheks on kooli juhataja.

Eksamikomisjon on otsusevõimeline, kui koos on komisjoni esimees, vastav aineõpetaja või meister-instruktor ja maa- või linnakoolivalitsuse, riigikoolides — haridusministeeriumi esitaja.

§ 4. Õpilased, kes valmistanud rahuldavaks tunnustatud proovitöö ning õiendanud katsed rahuldavalt ja kelle teadmised ning võimised teistes tööstuskoolis õpitud ainetes on koolis hinnatud rahuldavaiks, saavad koolilt haridusministeeriumi poolt kinnitatud vormi järgi lõputunnistuse, mis on ühes sellega ka kutsetunnistuseks ja millele alla kirjutavad ka eksamikomisjoni liikmed.

Haridusministeerium võib eksamikomisjoni ettepanekul lubada lõputunnistuse anda ka õpilasele, kelle teadmised ja võimised ühes või kahes niisuguses aines, mis § 1 põhjal ei kuulu katseeksami ainete hulka, on hinnatud mitterahuldavaiks, kuid kes ametialalises töös oskuses silmapaistvaid võimisi ilmutanud.

§ 5. Neile õpilastele, kes kooli kursuse lõpetamiseks nõuetava aja on edukalt õppinud, kuid kelle teadmised ja võimised ühes või kahes katseeksami aines on eksamikomisjoni poolt tunnustatud mitterahuldavaiks, võib eksamikomisjon neis ainetes määrata uue katseeksami § 3 nimetatud komisjoni ees 3—6 kuu pärast.

Tallinnas, 5. mail 1927 a. Nr. 2358.

Haridusminister J. Lattik.

Riigikoolivalitsuse direktor G. Olik.

Haridusministeeriumi määrus õppetöö vaheaegade kohta avalikkude tööstuskoolide puu- ja metalliosakonnas.

Antud tööstuslikkude koolide seaduse § 17 põhjal („R. T.“ nr. 1 — 1926 a.).

§ 1. Õppetöö vaheaegade ja üldiste pühade kohta klassiõpetuse suhtes on maksvad haridusministeeriumi vastavad üldised korraldused samas ulatuses kui keskkoolides.

§ 2. Töötamine õpilastel kooli töökodades seisab jõulupühade puhul 23. detsembrist kuni 2. jaanuarini ja kevadepühade puhul neljapäevast enne pühi kuni pühade kolmanda päevani. Muil päevil, kus pühade vaheaja puhul klassitööd ei ole, töötavad õpilased töökojas 5 tundi päevas.

§ 3. Suvevaheaeg töötamise suhtes kooli töökodades on tööstuskooli õpilastele, meister-instruktoritele ja juhatajale üks kuu, kusjuures vastav maa- või linnakoolivalitsus, riigikoolides — riigikoolivalitsus, otsustab kooli juhataja ettepanekul, kas vaheaeg on üheaegselt kõigile õpilastele ja meister-instruktoritele või rühmade kaupa. Nimetatud vaheaja alguse ja lõpu igal kooliaastal määrab kooli juhataja.

Töötamise aeg õpilastel kooli töökodades suvevaheajal, mil klassiõpetus seisab ja õpilased ei viibi puhkusel töökodades töötamise suhtes, on 7 tundi.

§ 4. Muil üksikutel puhkepäevadel, mis ei ole nimetatud pp. 1—3 ja mis ette nähakse puhkepäevadena haridusministeeriumi korraldustes keskkoolide kohta, töötavad õpilased töökodades 5 tundi päevas, kuna klassiõpetus neil päevadel ära jääb.

§ 5. Üldised pühad ja puhkepäevad on ette nähtud Riigikogu poolt 7. detsembril 1922 a. vastu võetud pühade ja puhkepäevade seaduses („Riigi Teataja“ nr. 155/156 — 1922 a.).

§ 6. Kooli aastapäeva ja kohaliku vabastamise päeva kohta on maksev haridusministeeriumi 6. detsembri 1924 a. nr. 25276 määrus üldiste ja kohaliste pühade kohta koolides § 1 punkt 1 ja 2 („Riigi Teataja“ nr. 149 — 1924 a.).

Tallinnas, 5. mail 1927 a. Nr. 2359.

Haridusminister J. Lattik.

Riigikoolivalitsuse direktor G. Olik.

Keila alevimaksud ja nende tasumise tähtajad 1927 aastal.
(Vastu võetud Keila alevivolikogu poolt 11. detsembril 1926 aastal.)

Järje nr.	Maksu nimetus	Maksu suurus markades	Viivituseraha tähtajaks mitte-tasumise puhul	Maksutasumise tähtajad 1927 a.
1.	L a a d a m a k s:			
	a) kauplustelt iga ruutsülla pealt, kusjuures poolikud ruutsüllad terveteks loetakse	150	—	
	b) maasoleva kasti või korvi pealt	30	—	
	c) koormaviisi müüjatelt kauba väärtuse järgi 20 mk. iga tuhande marga pealt, kuid mitte üle 150 marga	20—150	—	Maks tuleb enne kaupluse algust tasuda
	d) laadalõbustustelt, karusellidelt, palaganidelt jne. iga tarvitatava ruutsülla pealt	350	—	Maksu mitte-tasumisel kaotab platsi õiguse
	e) iga müügile toodava seapõrsa pealt vaheltkauplejatelt	25	—	
2.	Jalgrattamaks	200	2% kuus	1. mai
3.	Maks hobuste pealt	200	2% kuus	1. juuni
4.	Maks jõuvankrite pealt:			
	a) sõiduauto hobusejõu pealt	600	2% kuus	1. juuni
	b) veoauto hobusejõu pealt	200	2% kuus	1. juuni
	c) mootorratta hobusejõu pealt	250	2% kuus	1. juuni
5.	Koertemaks	100	2% kuus	1. juuni
6.	Lisaärimaks (puhtakasumaks)	10% riigimaksust	Riigimaksu %	Ühes riigimaksuga
7.	Isikumaks:			
	a) igalt meeskodanikult	500	2% kuus	1. juuli
	b) igalt naiskodanikult	250	2% kuus	1. juuli
8.	Naturaalkohustuste asemel võetav rahamaks:			
	Iga liikumata varanduse omanikult maapinna ruutsülla pealt	50 pn.	2% kuus	1. juuli
9.	Lõbustusemaks (ühes Punase Risti maksuga):			
	a) kohalistelt seltsidelt lisana piletite hinnale	10%	—	
	b) võõrastelt seltsidelt lisana piletihinnale	25%	—	Piletite tembeldamise juures
	c) eraisikutelt lisana piletihinnale	40%	—	
	d) kino- ja raadio-etenduste pealt	10%	—	
10.	Sildimaks:			
	1 ruutmeetri pealt, kusjuures iga poolik meeter terveks loetakse	100	2% kuus	1. juuli
11.	R e k l a a m m a k s:			
	a) kohalistelt seltsidelt kuulutuste komplekti pealt	250	—	
	b) võõrastelt seltsidelt kuulutuste komplekti pealt	500	—	Tembeldamise juures
	c) oksjoni jne. kuulutuste pealt	50	—	

Alevivanem J. T ä h e.

Sekretär M. V a s k a.

III.

Nimetused.

Vabariigi Valitsuses:

Siseminister J. Hünerson määratakse Riigivanema asetäitjaks, arvates 13. aprillist 1927 a.

Riigikantsleis:

Riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seaduse („R. T.“ nr. 27 — 1927 a.) kohaselt nimetatakse, arvates 1. aprillist 1927 a.: riigisekretäri abi Richard Övel — riigisekretäri abiks, ühtlasi ka riigiraamatukogu ja riigiarhiivi direktoriks;

riigi statistika keskbüroo juhataja Albert Pullerits — riigi statistika keskbüroo direktoriks.

Riigikontrollis:

Õigusteadlased Etienne Bachmann, Gustav Tohver ja Alfred Terras määratakse kaitsevæeosakonna revidendi ajutisteks kohuste täitjateks, kaks esimest arvates 25. aprillist 1927 a. ja kolmas 27. aprillist 1927 a.

Rahaministeeriumis:

Riigikogu poolt 8. märtsil 1927 a. vastu võetud riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seaduse § 3 põhjal („R. T.“ nr. 27 — 1927 a.) nimetatakse arvates 1. aprillist 1927 a.:

riigikassa alal:

riigikassa abijuhataja k. t. (ühtlasi kinnituspõhnik) Hans Tomp — kinnitusinspektoriks (ühtlasi nõunik);

rahaministeeriumi nõunik Nikolai Niitem — peasekretäriks;

riigikassa abijuhataja Ants Reiman — riigikassa direktoriks (rahanduse alal), ühtlasi peadirektori asetäitjaks;

riigikassa abijuhataja Nikolai Puura — riigikassa direktoriks (arveasjanduse alal), õigusga riigikassa peadirektori eest alla kirjutada; laenuosakonna juhataja k. t. Theodor Koovit — krediit-osakonna juhatajaks;

riigi keskarvepidamise osakonna juhataja Edmund Renthof — keskarvepidamise osakonna juhatajaks;

riigi kulude ja tulude kontroll-osakonna juhataja Dionii T im b e r m a n n — kulude kontroll-osakonna juhatajaks;

riigi kulude ja tulude kontroll-osakonna juhataja abi Paul Lettens — tulude kontroll-osakonna juhatajaks;

rahaministeeriumi ja riigikassa ühise sekretariaadi (end. riigikassa juhatuse ja kantselei) alal:

registraator Selmar K a r p — asjaajajaks;

arveametnik Elsa Viirman — registraatoriks;

vanem kantseleiametnik Irmgard Tarkfeldt — arveametnikuks;

masinakirjutaja Olga Jeremejev — arveametnikuks;

kantseleiametnik I j. Elsa Pinkovski — vanemaks kantseleiametnikuks;

masinakirjutaja Aleksandra Nikitin — vanemaks kantseleiametnikuks;

kantseleiametnik II j. Erika Klesman — kantseleiametnikuks;

eelarve-osakonna alal:

osakonna juhataja abi Oskar Kaber — vanemaks raamatupidajaks (ühtlasi osakonna juhataja asetäitjaks);

noorem asjaajaja Elfriede J ö e r s — asjaajajaks;

krediit-osakonna (end. laenuosakonna) alal:

osakonna juhataja abi Johannes Sillaots — vanemaks raamatupidajaks (ühtlasi osakonna juhataja asetäitjaks);

asjaajaja k. t. Hildegard Luppe — asjaajajaks;

II j. raamatupidaja Leonid Fedorovsky — vanemaks arveametnikuks;

II j. arveametnik Anna Kaschkina — arveametnikuks;

I j. kantseleiametnik Alide Lippus — vanemaks kantseleiametnikuks;

keskarvepidamise osakonna (end. riigi keskarvepidamise osakonna) alal:

pearaamatupidaja Mary Ottoson — pearaamatupidajaks (ühtlasi osakonna juhataja asetäitjaks);

pearaamatupidaja Marie Rudsit — vanemaks raamatupidajaks;

I j. raamatupidaja Hendrik Mikkor — raamatupidajaks;

II j. raamatupidaja Alice Vertman — raamatupidajaks;

II j. raamatupidaja Johannes Gilde-
man — raamatupidajaks;

II j. raamatupidaja Vilhelmine Perk-
man — raamatupidajaks;

II j. raamatupidaja k. t. Elfriede Neider — raamatupidajaks;

I j. arveametnik Linda Radik — raamatupidajaks;

I j. arveametnik Liina Kaber — raamatupidajaks;

I j. arveametnik Marta Martinson — vanemaks arveametnikuks;

II j. arveametnik Helene Vendt — vanemaks arveametnikuks;

vanem kantseleiametnik Herta Arro — arveametnikuks;

kulude kontroll-osakonna alal (osa end.

riigi kulude ja tulude kontroll-osakonnast):

I j. raamatupidaja Johannes Straan — vanemaks raamatupidajaks (ühtlasi osakonna juhataja asetäitjaks);

I j. raamatupidaja Hugo Aruküla — raamatupidajaks;

II j. raamatupidaja Helene Tennman — raamatupidajaks;

II j. raamatupidaja Arnold Kettman — raamatupidajaks;

II j. arveametnik August Sutt — raamatupidajaks;

II j. arveametnik Ida Lettens — vanemaks arveametnikuks;

II j. arveametnik Olev Rikand — arveametnikuks;

vanem kantsleiametnik Herman Einman — arveametnikuks;

II j. masinakirjutaja Felix Villemson — vanemaks kantsleiametnikuks;

tulude kontroll-osakonna alal (osa end. riigi kulude ja tulude kontroll-osakonnast):

I j. raamatupidaja Julius Norviit — vanemaks raamatupidajaks (ühtlasi osakonna juhataja asetäitjaks);

I j. arveametnik Rosalie Rauman — raamatupidajaks;

I j. arveametnik Edith Rechtlich — raamatupidajaks;

II j. arveametnik Emmy Thomson — vanemaks arveametnikuks;

II j. arveametnik Hilda Ratasepp — vanemaks arveametnikuks;

ajutine tööjõud Johanna Kruk — vanemaks arveametnikuks;

vanema kantsleiametniku k. t. Hella Klaber — arveametnikuks;

II j. masinakirjutaja Richard Ploompuu — vanemaks kantsleiametnikuks.

Haridusministeeriumis:

Riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seaduse („R. T.“ nr. 27 — 1927 a.) kohaselt on ümber nimetatud, arvates 1. aprillist 1927 a.:

haridusministri abi ja haridusnõunik Friedrich-Volrad Mikkelsaar — haridusministri abiks;

haridusnõunik Johannes Kiivet — koolide peainspektoriks;

haridusnõunik August-Friedrich Nuth — koolide peainspektoriks;

kooliosakonna juhataja Gustav Ollik — riigikoolivalitsuse direktoriks;

teaduse ja kunsti osakonna juhataja Gottlieb Ney — teaduse ja kunsti peavalitsuse direktoriks.

Riigikoolivalitsuse haridusinstruktori ajutine kohuste täitja Aleksander Kurvits — ministeeriumi peasekretäri kohuste täitjaks, arvates 20. aprillist 1927 a.

Riigikoolivalitsuse vanem kantsleiametnik Veroonika Ekstra — riigikoolivalitsuse registraatoriks, arvates 21. aprillist 1927 a.

Teedeministeeriumis:

Riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seadusele („R. T.“ nr. 27 — 1927 a.) vastavalt nimetatakse, arvates 1. aprillist 1927 a.:

teedeministeeriumi ehitus-tehnika osakonna juhataja Herman Perna — sama osakonna direktoriks;

posti-telegrahi-telefoni peavalitsuse ülem Gustav Jallajas — sama peavalitsuse peadirektoriks;

mereasjanduse peavalitsuse juhataja Eduard Avik — sama peavalitsuse direktoriks.

Välisministeeriumi teadaanne.

Välisministeerium teatab, et ratifikatsioonikirjad Eesti ja Läti vahel tolliuniooni teostamise lepingu kohta, mis Riigikogu poolt kinnitatud seadusega nr. 39, „Riigi Teataja“ nr. 42 — 1927 a., vahetati Tallinnas 10. mail 1927 a.

Seega on nimetatud leping ja selle lõpu-protokoll, alla kirjutatud Riias 5. veebruaril 1927 a., ning lisaprotokoll lepingu juurde, alla kirjutatud Riias 31. märtsil 1927 a., jõusse astunud 10. maist 1927 a., nagu lepingu art. 12-das ette nähtud.

Tallinnas, 10. mail 1927 a.

Välisminister Fr. Ake l.

Teadaanne.

Alus: Loomataudide vastu võitlemise seaduse § 27 („R. T.“ nr. 60 — 1923 a.) ja määruste §§ 77, 78 ja 79 („R. T.“ nr. 62/63 — 1924 a.).

Teatan, et Heimtali, Päri, Pärsti, Puiatu ja Kaarli vallad, Viljandi linn ning Öisu, Loodi, Aidu, Holstre, Viiratsi, Viljandi, Vana-Võidu, Uue-Võidu, Sürgavere, Vastemõisa ja Suure-Kõpu valla osad, kuni 15 kilomeetri kauguseni, arvates Heimtali Raudna sillast, on marutaudikahtlaseks piirkonnaks tunnistatud.

Kõik koerad selles piirkonnas tulevad kuni 9. augustini 1927 a. kinni pidada.

Viljandis, 12. mail 1927 a. Nr. 123.

Viljandi-Pärnu prefekt (allkiri).

Sekretär Oja.